

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Маргарита Стефанова Теодосиева,
член на Научно жури по процедурата за
защита на дисертационен труд на тема

СОФТУЕРНИ СРЕДСТВА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКА ПОДДРЪЖКА НА Е-ОБУЧЕНИЕ

разработена от Надежда Иванова Ангелова, редовен докторант към катедра Компютърна информатика при Факултета по математика и информатика на Пловдивския университет “П. Хилендарски”, за получаване на ОНС „доктор“ в професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки с научни ръководители проф. д.м.н. Георги Атанасов Тотков и проф. д-р Росица Желязкова Донева.

1. Данни за дисертанта

Гл. ас. Надежда Иванова Ангелова завършва магистърска програма със специалност *Математика*, специализация *Информатика* в Пловдивския университет през 2000 г., изучавайки *Математически анализ, Линейна алгебра, Аналитична геометрия, Числени методи, Базис данни, Софтуерни технологии, Изкуствен интелект* и др.

През 2005 г. тя получава професионална квалификация по педагогически минимум от Педагогическия факултет на Тракийския университет, Стара Загора, а през 2008 г. - Езикова квалификация по английски език за напреднали в Университетския център за продължаващо обучение.

През 2010 г. завършва квалификационен курс Обучение за преподаватели от висшите училища за придобиване на умения за въвеждане на информационни и комуникационни технологии в учебния процес във

висшите училища и работа в е-среда при Регионален център за дистанционно обучение към ПУ „П. Хилендарски“, а през 2013 г. получава Европейски сертификат за компютърни умения (ECDL) при Тракийски университет, ФТТ-гр. Ямбол.

От 2011 г. гл. ас. Надежда Ангелова е докторант по научна специалност *Информатика* в катедра „Компютърна информатика“, ФМИ при Пловдивския университет.

Трудовата си дейност докторантката започва две години след завършване на висшето си образование си като програмист в катедра "Информатика и математика" в Аграрния факултет при Тракийския университет в гр. Стара Загора като основните ѝ ангажименти са свързани с осигуряване на учебния процес и поддържане на наличната техника

През 2004г. след успешно издържан конкурс тя е назначена за асистент по Информатика в катедра "Информатика и математика", Аграрен факултет, Тракийски университет, гр. Стара Загора, където води занятия по Информатика и Биостатистика. Следва израстване в административни длъжности - старши асистент по Информатика през 2010 г. и година по-късно – главен асистент.

Владее много добре руски и английски езици.

Наред с учебната и научно-изследователска си дейност гл. ас. Ангелова участва в 6 международни и национални проекти и програми, което неминуемо повишава нейната квалификация.

2. Данни за докторантурата

Рецензията ми се възлага в съответствие със Заповед на Ректора на Пловдивския университет за изготвянето на което ми беше предоставена пълната документация на Надежда Иванова Ангелова. Документите и процедурата са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на

научни степени и заемане на академични длъжности в Пловдивския университет.

При реализирането на процедурата за публична защита на дисертационния труд няма допуснати нарушения, за което съдя от предоставената ми документация.

3. Данни за дисертацията и автореферата

Дисертацията, разработена под научното ръководство на проф. д.м.н. Георги Атанасов Тотков и проф. д-р Росица Желязкова Донева, се състои от увод, четири глави, заключение, използвана литература и приложения. Тя е в обем от 139 страници, включително приложенията. Текстовият материал е обогатен със 16 фигури, 32 таблици и програмен код, даден в 7 приложения. Използвани са 97 заглавия на латиница и 8 на кирилица. Дадени са списъци на фигури, таблици и използвани съкращения

Авторефератът от 31 страници дава представа за разглежданата от докторанта проблематика и отразява напълно логиката и последователността на дисертационния труд.

4. Общо описание на представените материали

Уводната част накратко разкрива актуалността на дисертационното изследване. Подходящо са определени целта и задачите на изследването: основната цел е да се подобри педагогическата поддръжка на е-обучението на базата на съвременни информационни технологии. На базата на така формулираната цел са изведени 4 основни задачи: изследване на понятието "педагогическа поддръжка" от гледна точка на съвременното е-обучение; създаване на методика за анализ на различни аспекти на педагогическата поддръжка, осигурявана от софтуерни средства в обучението; усъвършенстване на методиката чрез анализ на конкретни софтуерни системи и средства, ползвани в е-обучението; създаване на специализиран модул за педагогическа поддръжка в популярна среда за електронно обучение.

Първа глава СЪЩНОСТ И СЪСТОЯНИЕ НА ЕО подробно описва: същността на ЕО - предметната област, участниците, поколенията и поддръжката на ЕО; моделите за описание; средствата за осъществяване на ЕО - свободен софтуер, среди за ЕО и педагогически принципи, предимства и недостатъците на Уеб 2.0 технологиите. В края на главата в резултат на литературния обзор са направени изводи и са формулирани целите и задачите на дисертационното изследване.

Втора глава ПЕДАГОГИЧЕСКА И СОФТУЕРНА ПОДДРЪЖКА НА ЕО е посветена на въпросите, свързани с педагогическа поддръжка на ЕО и по-специално педагогическия дизайн, стиловете на учене тенденциите при осигуряване на педагогическа поддръжка на ЕО. Разгледано е понятието „педагогическа поддръжка на ЕО“. Отделено е внимание на аспектите на педагогическата поддръжка на ЕО - „Участие“, „Персонализация“, „Създаване на дигитално учебно съдържание“, „Педагогически стратегии и модели на обучение“. Описани са моделът за оценяване на педагогическата поддръжка и софтуерната поддръжка на ЕО. Тук са разгледани системите за управление на обучението и съдържанието на ЕО както и Уеб 2.0 инструментите и услугите в обучението. Включено е описание на моделите за оценяване на педагогическата поддръжка на LMS, LCMS, Уеб 2.0 инструменти и услуги.

Вниманието в **трета глава ПЕДАГОГИЧЕСКА ПОДДРЪЖКА В MOODLE** е насочено към избора на CeO, характеристиките на Moodle и средствата за педагогическа поддръжка в него – аспектите „Персонализация“, „Създаване и представяне на учебно съдържание“ и „Педагогически стратегии и модели на обучение“. Главата завършва с изводи.

В четвърта глава **КОНЦЕПТУАЛЕН МОДЕЛ НА КАЧЕСТВЕН Е-КУРС** са формулирани препоръките за създаване на качествен е-курс на педагогическа поддръжка и сценариите за проектиране и създаване на

качествен е-курс. Дадени са приложенията на таксономията на Блум, Guerra и дейностите на Gagne в Moodle. Описан е педагогическият формат на е-курс в Moodle, където са включени концептуални модели 1 и 2 и е представена реализацията на концептуалния модел.

В **Заключението** е представен списъкът на научно-приложните и приложни приноси на дисертационното изследване. Систематизирани са поставените задачи на дисертационния труд, посочените приноси, съответстващи на задачите, разделите от текста на дисертацията и публикациите, в които са представени. Таблично са описани файловете на реализирания модул и местоположението им. Накрая са дадени и перспективите за развитие на дисертационното изследване.

Дисертационното изследване завършва с реален краен продукт - разработеният модул за Педагогически формат на е-курс е достъпен на експерименталния сайт на Тракийския университет.

5. Приноси на дисертационния труд

Приемам формулираните от докторанта научно-приложни и приложни приноси на дисертационния труд, отнесени към професионалното направление 4.6. Информатика и компютърни науки и които са неоспорими.

Основните **научно-приложени приноси** на дисертационния труд включват: дефиниране термина „педагогическа поддръжка на електронното обучение“, дефинирани и разгледани различните аспекти на педагогическата поддръжка, създадена методика за анализ на софтуерните средства за осигуряване на педагогическата поддръжка на ЕО, приложена методика за анализ на софтуерните средства, приложена методиката за анализ на аспектите на педагогическа поддръжка в CeO Moodle, открити липсващите компоненти с цел подобряване на средата, концептуален модел на е-курс, в който е осигурена качествена педагогическа поддръжка.

Към основните **приложни приноси** на дисертационния труд могат да се отнесат разработеният нов модул за формат на курс в Moodle и разширената и обновена помощната информация в основния модул на CeO Moodle.

Тези приноси са напълно достатъчни за получаване на образователната и научна степен „доктор“.

6. Публикации и участия в научни форуми

Резултатите от дисертационното изследване са докладвани на 6 научни форуми у нас и в чужбина: сборник на международна научна конференция, Габрово; Proceeding of International 2nd Thrace Region Development-Entrepreneurship Symposium, Igneada, Turkey; Сборник на IV национална конференция Образованието в информационното общество, Пловдив; Trakia Journal of Sciences; ARTTE Applied Researches in Technics, Technologies and Education.

От представените 6 публикации докторантът е единствен автор в две публикации, а три от публикациите са на английски език.

7. Отражение на научните публикации на докторанта в литературата

Тъй като докторантът е главен асистент съвсем естествено е да престава два списъка с публикации – общ списък на всички публикации и такъв по конкурса. Във връзка с това един труд, несвързан с дисертационното изследване, е цитиран два пъти.

Смятам, че ако Надежда Ангелова беше прегледала on-line базите данни на ВИНТИ към Руската академия на науките, Wolter Kluwers, Engineering, Scopus и т.н., те щяха да бъдат много повече.

Но дори и две цитирания говорят в полза на докторанта – негов труд е известен на научната общност.

8. Бележки и въпроси по дисертационния труд

Към представената дисертация могат да бъдат отправени забележки от рутинен и технически характер, които не променят актуалността на получените приноси.

От представения списък на използваните литературни източници има само 8 на кирилица - добре би било те да са повече, за да се изучат достиженията в представената предметна област и в България.

Препоръчвам в бъдещата си научна работа докторантът да насочи публикационната си дейност към реферирани конференции и списания в чужбина.

9. Заключение

Дисертацията на Надежда Иванова Ангелова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности към Пловдивския университет за дисертационен труд.

Като имам предвид това давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Надежда Иванова Ангелова.

12.06.2015 г.

Член на научно жури:

/проф. д-р М. Теодосиева/